

Asesiad Effaith Cyfansawdd

Mae'r ddogfen yma yn asesu'r effaith fydd y polisi, gweithdrefn, cynllun ayb yn ei gael ar boblogaeth y sir ac yn gweithredu ar sail nifer o ddeddfau.

- **Deddf Cydraddoldeb 2010.** Mae'n rhoi dyletswydd ar fudiadau cyhoeddus i roi sylw dyledus i effaith unrhyw bolisi, weithdrefn, cynllun ayb newydd (neu wrth eu addasu) ar bobl â nodweddion gwarchodedig. Mae gofyn i ni
 - ddiddymu gwahaniaethu, aflonyddu ac erledigaeth anghyfreithiol ac ymddygiad arall sydd wedi ei wahardd gan y Ddeddf.
 - hyrwyddo cyfle cyfartal rhwng pobl sy'n rhannu nodwedd warchodedig berthnasol a'r rhai nad ydynt.
 - meithrin perthynas dda rhwng pobl sy'n rhannu nodwedd warchodedig a'r rhai nad ydynt.

Yng Nghymru mae'r ddyletswydd benodol yn nodi yr angen i wneud asesiad effaith yn dilyn canllawiau penodol i ystyried yr effaith fydd newid mewn unrhyw bolisi neu weithdrefn (neu greu polisi neu weithdrefn o'r newydd), yn ei gael ar bobl hefo nodweddion cydraddoldeb gwarchodedig. Rhaid gwneud asesiad amserol cyn gwneud penderfyniad ar unrhyw newid perthnasol (h.y. sy'n cael effaith ar bobl hefo nodwedd gwarchodedig).

- **Dyletswydd Economaidd-Cymdeithasol.** Mae Cymru wedi gweithredu'r ddyletswydd bellach yma sy'n ran o Ddeddf Cydraddoldeb 2010 yn rhoi dyletswydd i fynd i'r afael ag anfantais economaidd-gymdeithasol mewn penderfyniadau strategol.
- **Safonau'r Gymraeg (Adran 44 Mesur y Gymraeg (Cymru) 2011.** Mae'n ofynnol i'r Cyngor ystyried yr effaith fydd newid mewn unrhyw bolisi neu weithdrefn (neu greu polisi neu weithdrefn o'r newydd), yn ei gael ar gyfleoedd i bobl ddefnyddio'r Gymraeg ac i sicrhau nad yw'r Gymraeg yn cael ei thrin yn llai ffafriol na'r Saesneg. Mae'r ddogfen hon felly yn sicrhau bod y penderfyniadau yma'n diogelu ac yn hyrwyddo'r defnydd a wneir o'r Gymraeg.
- **Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol 2015.** Mae dyletswydd ar y Cyngor i roi'r pum ffordd o weithio ar waith, ac i ymateb i'r 7 nod llesiant cenedlaethol.
- **Deddf Lluedd Arfog 2021.** Rhaid i Gyngorau roi sylw dyledus i effaith y cynnig hwn ar y rhai sy'n gwasanaethu neu sydd wedi gwasanaethu yn y Lluedd Arfog, ynghyd â'u teuluoedd.

Asesiad Polisi a threfniadau Canu'r Gloch

Awdur: Eurig Huw Williams (GC)

Teitl Swydd: Rheolwr Gwasanaeth Adnoddau Dynol

Dyddiad: 1/8/2026

Fersiwn: Fersiwn Ionawr 2026

CAM 1 - Prif Nodau ac Amcanion y Polisi neu'r Ymarfer

1. Sut fath o ddogfen neu weithdrefn sy'n cael ei asesu?

- Polisiau, ymarfer neu weithdrefnau newydd neu rai sy'n cael eu hadolygu (sy'n golygu newid yn narpariaeth y gwasanaeth neu arferion cyflogaeth)

2. Beth yw nodau, amcanion a chanlyniadau arfaethedig y polisi neu'r ymarfer?

Nod y polisi ydi sicrhau fod yna drefniadau cadarn yn eu lle i alluogi staff, contractwyr a chyflenwyr ar eiddo'r Cyngor i adrodd am bryderon sydd ganddynt am gamymarfer, ymddygiad amhriodol neu weithgarwch anghyfreithlon o fewn y Cyngor, ac i roi arweiniad ar sut y bydd y

Cyngor yn ymateb i bryderon o'r fath. Mae'r adolygiad o'r polisi wedi canolbwyntio ar greu trefniadau cadarn sydd yn cyfarch dyletswyddau statudol y Cyngor ac yn gwarchod gweithwyr o dan y ddeddfwriaeth berthnasol.

3. Pwy yw'r prif grwpiau ymgynghorol (budd-ddeiliaid)?

Mae'r polisi yn berthnasol i holl staff y Cyngor, i gontractwyr, ac i gyflenwyr ar eiddo'r Cyngor. Mae'r polisi hefyd yn cyfeirio at y trefniant penodol pellach sydd yn ei le i alluogi aelodau etholedig i rannu pryderon. Ymgynghorwyd â grwp o swyddogion i gynnwys y meysydd gwaith cyfreithiol, adnoddau dynol, a chyllid, yr undebau llafur ar ran staff y Cyngor, yn ogystal â'r Bwrdd Ymateb i Droseddu.

CAM 2 - Data Ymgysylltu ac Asesu'r Effaith

4. Oes ymgais wedi ei wneud i gydymffurfio â'r ddyletswydd i ymgysylltu yn unol â'r hyn a ddisgrifir uchod ac oes digon o wybodaeth wedi ei gasglu i symud ymlaen?

Oes

Manylion yr ymgysylltu. Nodwch unrhyw ymgynghori neu ymgysylltu rydych chi wedi ei wneud neu yn bwriadu ei wneud

Gweithrediad	Dyddiadau	Gwybodaeth
Mae adolygu'r polisi canu'r gloch a'r trefniadau cysylltiedig yn dasg benodol o fewn Cynllun Ymateb i Droseddau'r Cyngor. Ymgynghorwyd â grwp o swyddogion i gynnwys y meysydd gwaith cyfreithiol,	2025/26	Mae'r Cynllun Ymateb i Droseddau yn deillio o'r digwyddiadau a arweiniodd at gasgliadau'r Adolygiad i Ymarfer diweddar, a oedd yn amlygu yr angen i gryfhau trefniadau canu'r gloch ymysg staff, gan gynnwys staff ysgolion.

adnoddau dynol, a chyllid, yr undebau llafur ar ran staff y Cyngor, yn ogystal â'r Bwrdd Ymateb i Droseddu.		
Adroddiad Archwilio Mewnol	2024/25	Nododd yr archwiliad fod yna angen gwneud mwy o waith i godi ymwybyddiaeth o'r trefniadau.

5. Pa wybodaeth sydd ar gael am yr effaith ar bob un o'r nodweddion a'r pynciau isod?

	Tystiolaeth, Gwybodaeth a Data Perthnasol	Effaith Posib Gadarnhaol a/neu negyddol
Hil	Dim tystiolaeth neu wybodaeth benodol ynghylch y nodwedd mewn perthynas â chanu'r gloch.	Mae'r polisi a'r trefniadau cysylltiedig yn cynnig llwybrau gwahanol i bobl gysylltu â swyddogion y Cyngor i rannu pryderon, a'r disgwyliad ydi y bydd hyn yn cael effaith gadarnhaol. Mae'r llwybrau hynny yn cynnwys y dewis i gysylltu gydag amrediad o swyddogion, yn ogystal â chyfeiriad e-bost cyfrinachol. Yn ogystal, bydd modd i bobl gysylltu ag elusen sydd yn annibynnol o'r Cyngor ac sydd yn arbenigo yn y maes.
Anabledd	Dim tystiolaeth neu wybodaeth benodol ynghylch y nodwedd mewn perthynas â chanu'r gloch.	Mae angen sicrhau fod gan bawb yr hyder i allu rhannu gwybodaeth am bryderon, ac un ffordd o wneud hynny ydi sicrhau fod yna sawl dull gwahanol ar gael, sydd yn diwallu anghenion cydraddoldeb pob un. Mae yna wahanol lwybrau a dulliau cyfathrebu yn eu lle i alluogi pobl i wneud hynny (mae mwy o wybodaeth yn

		y polisi), ac nid oes rheidrwydd er enghraifft ar bawb i rannu pryderon yn ysgrifenedig. Disgwylir y bydd hyn yn cael effaith gadarnhaol.
Rhyw	Dim tystiolaeth neu wybodaeth benodol ynghylch y nodwedd mewn perthynas â chanu'r gloch.	Mae angen bod yn fyw i sensitifrwydd materion, ac mae'r gwahanol ddulliau sydd ar gael i staff i rannu pryderon yn gam cadarnhaol i roi'r hyder i bobl y gallan nhw rannu gwybodaeth mewn pob math o amgylchiadau. Er enghraifft, cydnabyddir na fyddai aelodau staff yn dymuno rhannu pryder gyda rheolwr llinell o ryw gwahanol a bod yna felly wahanol opsiynau ar gyfer gwahanol sefyllfaoedd.
Oedran	Dim tystiolaeth neu wybodaeth benodol ynghylch y nodwedd mewn perthynas â chanu'r gloch.	Effaith gadarnhaol bosib trwy sicrhau fod yna nifer o wahanol lwybrau ar gael i bobl rannu pryderon.
Crefydd a Chred	Dim tystiolaeth neu wybodaeth benodol ynghylch y nodwedd.	Gallai merched o rai crefyddau efallai ei chael yn anodd siarad gyda rhai rheolwyr am faterion canu gloch, yn arbennig o safbwynt materion personol. Effaith gadarnhaol bosib trwy sicrhau fod yna nifer o wahanol lwybrau ar gael i bobl rannu pryderon.
Cyfeiriadedd Rhywiol	Dim tystiolaeth neu wybodaeth benodol ynghylch y nodwedd.	Gallai rhai pobl deimlo'n anghyfforddus wrth geisio siarad am rai materion gyda rhai pobl e.e. mewn amgylchiadau o aflonyddu. Disgwylir y bydd y polisi yn cael effaith gadarnhaol.
Ail-bennu rhywedd	Dim tystiolaeth neu wybodaeth benodol ynghylch y nodwedd.	Mae angen bod yn fyw i'r posibilrwydd y gallai pobl deimlo'n anghyfforddus ac yn fregus wrth drafod materion personol iawn gydag eraill, er enghraifft gyda rheolwr llinell yn uniongyrchol. Gallai'r polisi gael

		effaith gadarnhaol bosib trwy sicrhau fod yna nifer o wahanol lwybrau ar gael i bobl rannu pryderon.
Priodas a Phartneriaeth Sifil	Dim tystiolaeth neu wybodaeth benodol ynghylch y nodwedd.	Effaith gadarnhaol bosib trwy sicrhau fod yna nifer o wahanol lwybrau ar gael i bobl rannu pryderon. Disgwylir y bydd hyn yn cael effaith gadarnhaol.
Beichiogrwydd a Mamolaeth	Gallai merched yn benodol deimlo'n anghyfforddus ac yn fregus wrth godi pryderon ag eraill e.e. os oes yna honiadau o aflonyddu rhywiol.	Effaith gadarnhaol bosib trwy sicrhau fod yna nifer o wahanol lwybrau ar gael i bobl rannu pryderon.
Iaith Gymraeg	Rydym eisoes yn sicrhau fod bod posib i bobl rannu pryderon trwy'r Gymraeg.	Bydd posib i bobl rannu pryderon trwy wahanol lwybrau o dan y polisi a'i drefniadau, a hynny yn gyfan gwbl trwy'r Gymraeg pe dymunir.
Ystyriaethau Economaidd Gymdeithasol	Dim i'w ychwanegu.	Dim i'w ychwanegu.
Y Rhai Sy'n Gwasanaethu Neu Sydd Wedi Gwasanaethu Yn Y Lluoedd Arfog, Ynghyd a'u Teuluoedd	Dim tystiolaeth wedi ei adnabod.	Effaith gadarnhaol bosib trwy sicrhau fod yna nifer o wahanol lwybrau ar gael i bobl rannu pryderon.
Hawliau Dynol	Gellir defnyddio'r polisi i sicrhau fod hawliau dynol yn cael eu parchu a'u gwarchod e.e. er mwyn adrodd am driniaeth ddiraddiol, yr hawl i ryddid meddwl, cred a chrefydd, a'r hawl i warchodaeth rhag gwahaniaethau.	Effaith gadarnhaol bosib trwy sicrhau fod yna nifer o wahanol lwybrau ar gael i bobl rannu pryderon. Mae'r polisi yn ymwneud yn benodol â rhoi'r sicrwydd y gellir rhannu gwybodaeth am bryderon heb oddef erledigaeth wedyn yn deillio o fod wedi gwneud hynny.
Arall	Mae'r polisi yn ymwneud yn benodol â rhoi sicrwydd i bobl y gellir adrodd am ymddygiad anghyfreithlon, am gamymarfer neu ymddygiad anghyfreithlon o fewn y Cyngor,	Effaith gadarnhaol bosib trwy sicrhau fod yna nifer o wahanol lwybrau ar gael i bobl rannu pryderon. Bydd y polisi a'i drefniadau, yn ogystal â'r rhaglen godi ymwybyddiaeth a hyfforddiant sydd i ddilyn, yn cryfhau

	gan gynnwys materion yn ymwneud â diogelu.	gwybodaeth pawb sydd yn gweithio i'r Cyngor am bwysigrwydd y canu'r gloch, ac yn cyfrannu tuag at roi sicrwydd a hyder fod gallu'r Cyngor i ymateb yn gwella. Bydd y gwaith o godi ymwybyddiaeth yn sicrhau fod yna fersiynau hwylus o'r polisi a'r canllawiau yn cael eu creu e.e. Cymraeg clir.
--	--	---

6. Oes yna unrhyw fylchau data neu wybodaeth ac os felly beth yw'r rhain a sut y bwriedir ymdrin ag hwy?

Dim digon o ddata am achosion canu'r gloch. Bydd yr elfen hon yn cael ei chryfhau o fabwysiadu'r polisi, trwy gasglu gwybodaeth am achosion canu'r gloch penodol a fydd yn cael eu hadrodd o dan drefniadau'r polisi. Bydd unrhyw brosesau casglu gwybodaeth am faterion sensitif o'r fath yn cyfarch y gofynion angenrheidiol o ran rheoli gwybodaeth.

7. Wrth ystyried penderfyniadau allweddol eraill sy'n effeithio ar y grwpiau hyn, oes yna effaith gynyddol (effaith gronnus)?

Pwrpas y polisi ydi cryfhau hawliau pawb sydd yn ystyried canu'r gloch, a sicrhau fod ganddynt yr hyder i rannu gwybodaeth heb orfod poeni am oddef erledigaeth.

8. Beth mae'r cynnig yn ei gynnwys i ddangos eich bod wedi rhoi sylw dyledus i Ddyletswydd Cydraddoldeb y Sector Cyhoeddus (i hyrwyddo cyfle cyfartal; helpu i ddileu gwahaniaethu, aflonyddu neu erledigaeth anghyfreithlon a meithrin perthnasau da a chydlyniant cymunedol ehangach) fel y mae'r 3 nod y Ddyletswydd Gyffredinol yn Neddf Cydraddoldeb 2010 yn eu cwmpasu?

Holl bwrpas y polisi ydi rhoi trefniadau yn eu lle sydd yn gwella ffydd a hyder pobl mewn dulliau canu'r gloch, ac yn cynyddu hyder pobl yn sut yr ymdrinnir â materion o'r fath. Mae canu'r gloch yn ymwneud yn benodol â sicrhau nad ydi pobl sydd yn rhannu pryderon gyda'r Cyngor yn dioddef unrhyw erledigaeth o fod wedi gwneud hynny. Mae hyn i gyd yn gydnaws â'r Ddyletswydd Cydraddoldeb Sector Gyhoeddus ac yn ceisio rhoi cyfleoedd cyfartal i bawb rannu gwybodaeth mewn dull y mae nhw yn gyfforddus ag o.

9. Sut mae'r cynnig yn dangos fod sylw dyledus wedi ei roi i'r angen i fynd i afael ag anghyfartaledd o achos anfantais economaidd-gymdeithasol? (Sylwer fod hyn yn ymwneud â chau bylchau anghydraddoldeb yn hytrach na gwella canlyniadau i bawb yn unig)

Effaith gadarnhaol bosib trwy sicrhau fod yna nifer o wahanol lwybrau ar gael i bobl rannu pryderon.

10. Sut mae'r cynnig yn dangos gweithredu yn unol â gofynion Safonau'r Gymraeg (Mesur y Gymraeg (Cymru) 2011), i beidio a thrin y Gymraeg yn llai ffafriol na'r Saesneg, ac i sicrhau cyfleoedd i bobl ddefnyddio'r Gymraeg? Hefyd sut y gweithredir yn unol â pholisi a strategaeth iaith y Cyngor i fanteisio ar bob cyfle i hyrwyddo'r Gymraeg (y tu hwnt i ddarparu gwasanaethau'n ddwyieithog) a chynyddu cyfleoedd i ddefnyddio a dysgu'r iaith yn y gymuned?

Mae'r polisi yn sicrhau y gall siaradwyr Cymraeg gyflwyno pryderon yn eu dewis iaith, yn unol â chynllun iaith y Cyngor.

11. Sut mae'r cynnig hwn yn diwallu gofynion Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol drwy roi'r pum ffordd o weithio ar waith, ac yn ymateb i'r 7 nod llesiant cenedlaethol gan gynnwys creu Cymru sy'n Fwy Cyfartal?

Mae'r polisi yn ymwneud â sicrhau fod pryderon pawb yn cael eu parchu a'u hystyried o ddifri, a bod y Cyngor yn ymddwyn mewn modd cyfrifol bob amser.

CAM 3 - Caffael a Phartneriaethau

I2. A fydd y polisi neu'r ymarfer hwn yn cael ei gyflawni'n llwyr neu'n rhannol gan contractwyr neu mewn partneriaeth â sefydliad(au) eraill?

Na fydd

Pa gamau fydd yn cael eu cymryd i gydymffurfio â'r Ddyletswydd Gydraddoldeb Gyffredinol, Hawliau Dynol a deddfwriaeth yr iaith Gymraeg a'r Ddyletswydd Economaidd-gymdeithasol o ran caffael a / neu partneriaethau?

Caffael:

Ddim yn berthnasol

Partneriaeth:

Ddim yn berthnasol

CAM 4 - Ymdrin ag Effaith Negyddol neu Anghyfreithlon a Chryfhau'r Polisi neu'r Ymarfer

I3. Wrth ystyried cymesuredd, a yw'r polisi neu'r ymarfer yn achosi effaith gadarnhaol neu negyddol sylweddol neu'n creu canlyniadau anghyfartal?

Effaith Gadarnhaol Sylweddol:

Effaith gadarnhaol o safbwynt cryfhau trefniadau canu'r gloch y Cyngor, a meithrin hyder a ffydd trigolion y trethdalwyr o ran sut y bydd y Cyngor yn ymateb i bryderon.

Effaith Negyddol Sylweddol:

Dim wedi eu hadnabod.

I4. Dylid egluro unrhyw effaith negyddol bwriadol a pham y credir fod cyfiawnhad dros weithredu fel hyn (er enghraifft, ar sail gwella cyfle cyfartal neu fagu perthnasau da rhwng y sawl sy'n rhannu nodwedd warchodedig a'r sawl sydd ddim neu oherwydd cyfiawnhad gwrthrychol neu weithred gadarnhaol

NA

I5. A fydd unrhyw un o'r effeithiau negyddol a nodwyd yn cyfrif fel gwahaniaethu anghyfreithlon ond eu bod yn anorfod (e.e. lleihau cyllid)?

Dim yn berthnasol

Noder y rheswm dros ddweud hynny a'r cyfiawnhad dros barhau

Dim yn berthnasol

16. Pa fesurau neu newidiadau eraill fyddai'n bosib eu cynnwys er mwyn cryfhau neu newid y polisi / arfer i ddangos fod sylw dyledus wedi ei roi i hyrwyddo cyfle cyfartal; helpu i ddileu gwahaniaethu, aflonyddu neu erledigaeth anghyfreithlon a meithrin perthnasau da a chydlyniant cymunedol ehangach; fel yr ymdrinnir â nod wella yn Nyletswydd Gyffredinol Deddf Cydraddoldeb 2010?

Dim sylw ar hyn o bryd, ond bydd monitro ar y polisi o'i fabwysiadu.

17. Pa fesurau neu newidiadau eraill fyddai'n bosib eu cynnwys er mwyn cryfhau neu newid y polisi / arfer i ddangos fod sylw dyledus wedi ei roi i'r angen i leihau canlyniadau anghyfartal o ganlyniad i anfantais economaidd-gymdeithasol?

Dim sylw ar hyn o bryd ond bydd monitro ar y polisi o'i fabwysiadu.

18. Pa fesurau neu newidiadau eraill fyddai'n bosib eu cynnwys er mwyn cryfhau neu newid y polisi / arfer i ddangos fod sylw dyledus wedi ei roi i'r angen i gynyddu cyfleoedd i bobl ddefnyddio'r Gymraeg ac i beidio â thrin y Gymraeg yn llai ffafriol na'r Saesneg yn unol â Mesur y Gymraeg (Cymru) 2011 a lleihau neu atal unrhyw effeithiau andwyol y gall y polisi/ymarfer ei gael ar yr iaith Gymraeg?

Dim sylw ar hyn o bryd ond bydd monitro ar y polisi o'i fabwysiadu.

19. A oes digon o wybodaeth i lunio barn gytbwys a symud ymlaen?

Oes

CAM 5 - Penderfynu Mynd Ymlaen

20. O ystyried yr wybodaeth sydd wedi'i chasglu yng Nghamau 1-4, ydi hi'n bosib symud ymlaen â'r polisi neu'r ymarfer ai peidio, ac os felly, ar ba sail? Dewis o:

Parhau â'r polisi neu'r ymarfer yn ei ffurf bresennol

CAM 6 - Camau Gweithredu a Threfniadau i Fonitro Canlyniadau ac Adolygu Data

Mae'r broses AEC yn un barhaus ac nid yw yn dod i ben pan fo'r polisi/ymarfer a'r AEC wedi'u cytuno a'u gweithredu. Mae dyletswydd gyfreithiol benodol i fonitro effaith y polisiâu/ymarferion ar gydraddoldeb ar sail barhaus i adnabod a yw'r canlyniadau wedi newid ers i chi gyflwyno neu addasu'r polisi neu ymarfer newydd hwn. Os nad yw'r data perthnasol gennych chi, dylech fod yn gweithredu i gywiro hyn yn eich cynllun gweithredu. I weld canllawiau EHRC ar gasglu data gallwch adolygu eu [Fframwaith Fesur](#)

21. Pa gamau gweithredu a nodwyd yng Nghamau 1-5 neu unrhyw waith casglu data ychwanegol fydd o gymorth i fonitro'r polisi / ymarfer pan gaiff ei weithredu:

Gweithrediad	Dyddiadau	Amserlen	Cyfrifoldeb Arweiniol	Ychwanegu i'r Cynllun Gwasanaeth
O fewn y fframweithiau deddfwriaethol perthnasol, casglu gwybodaeth am achosion canu'r gloch.	2026 /27	Blynyddol	Pennaeth Gwasanaethau Corfforaethol a Phennaeth Gwasanaethau Cyfreithiol	Na

22. Pa drefniadau i fonitro ac adolygu effaith barhaus y polisi neu'r ymarfer hwn fydd yn cael eu gweithredu, gan gynnwys amserlenni ar gyfer pryd y dylid ei adolygu'n ffurfiol:

Trefniadau Monitro ac Adolygu (gan gynnwys lle fydd y canlyniadau'n cael eu cofnodi)	Amserlen ac Amllder	Cyfrifoldeb Arweiniol	Ychwanegu i'r cynllun Gwasanaeth
Adolygu gweithrediad y polisi.	Blynyddol	Pennaeth Gwasanaethau Cefnogaeth Gorfforaethol a Phennaeth Gwasanaethau Corfforaethol	Na